

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinosti je moč“.

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . . . 3.— : : : 4.50 za pol leta . . . . . 6.— : : : 9.— za vse leto . . . . . 12.— : : : 18.—
Naročnine je plačevati naprej na sarsobe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnništvo** ulica Molino piccolo hāt. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame cije so proste poštnine.

Našim čč. gg. naročnikom

javljamo, da smo z današnjim dnem pričeli razpošiljati pošne naloge. Onim naročnikom, ki ne store svoje dolžnosti, ustavimo list, a si pridržujemo za pozneje potrebne korake, da pridemo do tega, kar nam gre.

Eventuelne pomote naj se nam blagovoljno naznanijo. Upravnništvo.

Jednakopravnost, hči ljubezni in pravice.

(Zvršetek.)
Ženska je bila predolgo in v prehudih sponah, da bi bila zamogla koj po osvobojenju trdno stati ter se zavedati svojih dolžnosti. Zdaj pa, ko duh časa prešinja narode, naj bi je vendar ne pustili več omahovati na desno in na levo, temveč dovole naj se jej one pravice, koje je uživala v začetku stvarjenja. Narodu treba zagotoviti bodočnost; podpirati treba torej oni činitelj, ki dela za bodočnost. Ta činitelj je — to je bilo povdarjeno že opetovano — mati. Materi dajmo vsa prava! Narod torej, v kojem činitelji sedanosti poslušajo glas pravice in ljubezni, težeče po enakopravnosti, postane kmalu jednakopraven z družimi narodi. Narod z zavednim in svobodnim ženstvom mora skoro priti do vse pravice. In tak enakopraven narod živel bo veselo in zadovoljno na jednih in istih rojstvenih tleh se svojim sosedom drugorodcem. Ljubil bo svoje drago rojstno mesto, ljubil bo svoje rojake, ljubil bo svoje someščane drugorodce. Ljubil bo svoj mili materini jezik in svojo ožjo domovino Slovenijo, ljubil bo svojo širjo domovino — državo. Brat mu bode najljubši, sosed mu bode preljub, a vsak človek mu bode ljub. Tako bi zmagala pravica, zmagala bi ljubezen. Cerkev ne bi imela odpadnikov, narod ne bi imel renegatov, ne sovražnikov, kajti ljubezen vleče k sebi ter poraja ljubezen; a sovraštvo peha od sebe ter poraja sovraštvo. Človečanstvo ne bi imelo zatiralcev, zginila bi krivica, zavlada bi pravica.

PODLISTEK. 3

Gospa Bogomila.

Spisal Bogorod. (Dalje.)
Gospod! ste-li kedaj igrali iz zaigrali zadnji forint, ki ste ga imeli v žepu? Veste, kak čut obhaja človeka, ko je vse zgubil, kako je človeku v srcu, ko si mora vzajmiti desetico, da se popelje domov ali da izpije črno kavo, med tem ko je imel trenotek prej denarja, da bi se lahko popeljal se štirimi konji domov. Pomislite, ako je bil to zadnji denar, s katerim bi sicer lahko živel se svojo družino še mnogo let v miru; pomislite, kako upliva to na človeka, ko vidi ta denar, ki si ga je priskrbel in ščedil toliko časa, od katerega lahko vsak krajcar pove, koliko truda je stal; ko vidi ta denar v rokah družega človeka, ki žaljivim smehljajem sedaj spravlja v žepu zlate, katere si je pridobil tako lahkim trudom, morda celo sleparstvom!
Koliko misli rojijo nesrečnežu po glavi, — zmes, iz katere se tak človek reši redkokedaj!
Umevno in psihologično popolnoma temeljito je, ako pade do take stopnje neobčutnosti, ko mu je vse jedno, ali da životari še ali da ne životari,

Ko bi torej prešinila vse ljudstvo ona ljubezen, koje je naš Izveličar prinesel na svet, zavlada bi koj pravica ter na stezaj bi bila odprta vrata enakopravnosti. Rešeno bi bilo to pereče vprašanje. Ono vprašanje, ki provzroča toliko preprirov. Ljudje govore: na zemlji je vedno slabši, ubogi se vzdigujejo zoper bogatina, sleherni če biti gospod, nihče ne hlapec; ni miru v družinah, ni miru v sosesčinah, ni miru med narodi. Povsodi vladajo sovraštvo, sebičnost, zatiralstvo. Tako in enako govori in toži ljudstvo. Kdor pa pozna minolost in sedanost ter v idejalu živi v bodočnosti, tak pač lahko ugane, zakaj vlada sedaj ta zmešnjava na svetu!

Kristus je prinesel svobodo na svet in že prvi kristijani so osvobojevali svoje sužnje. In danes? Železnih verig sicer ni več danes, ali moralne še niso strte.

Danes se še nadaljuje boj za svobodo človeštva. Do sedanjega stoletja ni bilo narodnega vprašanja, ali ta mir je bil mir — nad grobovi, prisiljen mir, ko je močnejši stal šibkejšemu na tilniku. A sedaj se je tlačeni jel zavedati svojega prava in — ustaja. To je vzrok narodnim bojem, ne pa agitacija, kakor menijo mnogi. To je boj za pravico in ljubezen, kojima je hči — enakopravnost. In ta boj mora priti do zmage, ako postavimo vsacega bojevnika na svoje mesto, torej tudi — ženstvo. Presinjeni unom pravice in ljubezni, moramo si priboriti enakopravnost. In z enakopravnostjo pride na zemljo oni mir, kakoršnega moreta dati le ljubezen in pravica.

Popolnega, absolutnega miru seveda ne bode nikoli. Na zemlji so bili in bodo boji, dokler bo človek živel na njej. Vendar pa zahteva že vera od nas, da stremimo vsaj po relativnem miru. Ali ni naš Izveličar učil: „Veselite se z veselimi, a žalujte z žalostnimi!“ Ali cerkev se sv. mašami ne obnovlja spomina največe ljubezni? Ali ni evangelje le visoka pesem o ljubezni, pravici, svobodi in enakopravnosti? Tudi posvetnih veselic ne zabranjuje cerkev. Mar ne slišimo v cerkvi: „Ve-

ko je zgubil čist pregled in razsodbo med dobrim in slabim . . . . .

Bilo je okolo druge ure po noči. Zunaj je lil dež curkoma, bliski so švigali po nebu ko kače ter razvetljavali temne oblake, grom je stresal zrak in burja je ropotala za stavo z drugimi elementi ter razmetavala in odnašala, kar je mogla odtrgati.

Gospa Bogomila je sedela v svojej izbi in strepetala ob vsakem tresku. Ni se bala za-se, temveč za moža in sina. Ni bilo ne jednega ne drugega doma.

Bog ve, kje sta bivala tedaj?

Skrb za moža in materina ljubezen sta jo trpinčila, in vsakovrstne strašne domišljije so vstajale pred njenim duševnim očesom, ko sta ljut vihar in strah za drage jej osebe napovedavale še bolj temno.

Če je veter stresel vrata, vzdržala je sapo in poslušala, misle, da gre kdo.

Toda ni bilo nobenega.

Slednjič ni mogla več vztrajati v izbi. Ogrnila si je ruto ter šla čakati na stopnice. Odtod gledala je v temno vežo, kedaj se kdo prikaže, ali mož, ali sin. — Nobenega ni bilo. — Strah in skrb, bdenje, in vsled tega napeti živci, oslabeledi so njene moči. Morala je sestiti na stopnice. Str-

selite se, a veselite se v miru in v ljubezni! Krivo misli torej oni, koji meni, da katoličanu je prepovedano srečno, veselo, zadovoljno življenje.

Tudi veselje je hči ljubezni in pravice. In vse gorje človeštva izvira od tod, da ni ljubezni med ljudmi. V ljubezni je človek pravičen do sebe in do družih ljudi. Ko bi pa bili ljudje pravični do sebe in do družih — bili bi tudi enakopravni; enakopravni v socialnem, političkem in narodnem pogledu.

Bodimo torej pravični in ljubimo se med seboj, ker smo vsi podvrženi enakim slabostim in zemeljskim neugodam. Tako vzklije v naših srcih duh enakopravnosti. Gospodar bodi pravičen se svojim služabnikom, mož z ženo, narod z narodom, in uresničen bode obseg pojma enakopravnosti. Ne domišljajmo si, da se svet kar čez noč preosnuje v zmislu splošne enakopravnosti. Preveč strasti in sebičnosti je na svetu. Ali kdor hoče priti do zaželjenega cilja, izvoliti si mora primerno pot, tudi če je strma. Komu pa je v prvi vrsti dolžnost, da krene na pravo pot? Gotovo onim, ki stoje na čelu držav in narodov. Njim bodi v prvi vrsti načelo jednake pravice in jednake ljubezni do vseh. Ako vztrajajo oni pogumno na tej poti, njih trud mora slednjič donesti zaželjenega sadu. Kjer je pravica, tam je Bog in kjer je Bog, tam je zmagala.

ne moro biti miru. Od zgoraj dolj nam morajo prihajati ljubezen in pravica in žnjima — enakopravnost.

Nihče ne more služiti dvema gospodoma: pravici in krivici. Na katero pot naj krenemo torej? Krivica nas dovaja v vojne, v nemire, sovraštva, maščevanja, v robstvo in v nesrečo. Pravica in ljubezen pa do svobode, enakopravnosti, do življenja, do sreče! Tu imamo torej dobro in hudo, pravico in krivico, ljubezen in sovraštvo, življenje in smrt! Izberimo si torej mi in oni, ki nas vodijo: ljubezen in pravico! Le iz ljubezni in pravice nam more vzrasti: **ednakopravnost.**

mela je v temo, dokler se ji niso zaprle nevede oči, in zadremala je.

Kar jo je zbudil šum v veži iz spanja. Čuli so se težki koraki in udušeno ihtenje. Grozna slutnja je spreletela Bogomilo in zletela je po stopnicah. Dva moža sta nosila krvavo truplo. Bilo je Henrikovo, Bogomilinega moža.

Ko sem prišel jaz se zdravnikom, ležala je i ona v omotici. Moči so jo bile popolnoma zapustile ob pogledu krvavega njenega moža.

Zdravnik je ustavil Henriku za silo kri, ki je tekla iz rane na prsih. Bil je vstreljen pod srcem. Kroglja je še tičala v rani.

Velikim trudom se je posrečilo zdravniku, vzbuditi tudi Bogomilo v življenje.

Med tem je počelo daniti. Nočni vihar je polegel polagoma in vzhajalo je lepo in svitlo jutranje solnce. Veter je sicer še pihal, in sušil pomočjo solncea mokro naravo.

Ko je bilo dovolj svitlo, pripravljaj se je zdravnik, da bi izrezal Henriku kroglo iz rane, kar se mu je tudi posrečilo. Obvezal mu je potem rano. Bolnik je zaspal. Vendar je zdravnik majal glavoj: ni rešitve. Henrik je izgubil preveč krvi in kroglja je popraskala pljuča.

Kaj se je zgodilo? (Pride še.)

Svetčeva sedemdesetletnica.

(Izv. dopis.)

V Litiji, 22. septembra.

Ker ste prinesli že nekakšen preludij k tej preznačilni slavnosti, dovoljujem si opisati Vam taisto z nekaterimi kratkimi potezami.

Prijazni trg Litija, stoječi ob južni železnici na desnem bregu Save, je bil v to svrhu ves okičen. Na desnem koncu savskega mostu je stal s smerečjem opleten slavolok; spredaj je bil napis: „Slava rodoljubom!“, a zadaj proti trgu pa: „Slava Svetcu, diki naroda!“ Po vseh hišah so vihrale zastave-trobojnice in pred slavljencevo hišo sta se dvigala dva visoka mlaja, katerima sta se pridružila — kakor predstraži — nekoliko spredaj dva druga takisto vitkostasna mlaja.

V soboto, na predvečer svečanosti, je bila serenada, katero je priredilo pevsko društvo „Ljubljans“, spremljevano z godbo in s „Zagorskim Sokolom“, ki je poslal v ta namen okolo petdeset čilih rdečesrajčnikov.

V nedeljo, opoludne, dospele so z nagličem od juga in s poštnim vlakom od severo-vztoka trume Svetčevih slaviteljev, med katerimi je bilo kaj izdatno število zastopnic narodnega ženstva iz inteligentnih slojev.

Dospevi v okrašen trg ob grmečem pokanju topičev z južnega brda, šle so raznovrstne deputacije poklanjat se osivelemu prvoborniku na njegov dom. — Navajal Vam njih ne bodem, ker jih itak morete čitati v ljubljanskem dnevniku; povedati pa Vam moram, da je o tej priliki poslanstvo „narodnih dam“ podarilo slavljencu prekrasen album s fotografijami rodoljubnih Slovenk, zlasti onih, ki delujejo za družbo sv. Cirila in Metoda. Tukaj mi je omeniti tudi, da je častita gospa soproga g. Luke Svetca za to slovesnost dala napraviti njega portret, katerega je izredno mojsterski s pastelnimi barvami naslikal naš neumnorni portretist Ludovik Grilec.

Na to je bil na dvorišču gospoda Koblerja slavnostni banket, katerega se je udeležilo preko dve sto prijavljenih gostov. In tu je zares diven narodne inteligencije obojega spola! Zastopani so bili vsi stavozi posvetnega razumnštva, med katerimi sta bila le dva v svečeniški obleki — katera dva tega mi pač ni treba praviti še posebej! Med zunanjimi gosti bila je tudi nevstrašna Amazona sežanske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda!

Da se je tu govorilo, to se razume pač samo ob sebi! Naštevati posamične govornike je dolžnost dnevnikovnega poročevalca naše metropole; jaz pa, ki pišem le poročilce za Vaš pokrajinski list, povem le toliko: vsi govori so bili soglasen in slovesen protest zoper novodobno preganjanje „slovanstva-paganstva“ v zmislu pesmi Gregorčiča, ki jo je zapel „Svetcu o sedemdesetletnici!“ In da bi Vi slišali gromovite odmeve vseh teh govorov, obžalovali bi izvestno, da se niste udeležili tega dostojnega epiloga svoječasnega Svetčevega banketa v Ljubljani!

Da nismo pogrešali ni petja, za to je skrbelo vrlo pevsko društvo „Ljubljana“ z omiljenim svojim tenoristom Pavškom in pa brdke litijske tamburašice, ob katerih preizbornem igranju se nam ni naslajalo samo uho, temveč i zavzelo okó ob dražestnih njihovih postavah, povitih v slikovito narodno odelo. Tudi ženski kvartet „Struna“ iz Ljubljane nam je sladil užitek svečanosti.

Pa kaj bi Vam to razkladal! Bil je to zopet slovesen, dá, veličasten narodni praznik, poln oduševljenja za napredek, prosveto in svobodo, da ga ga ni ohladil niti nadležni dež, ki je, po grdi svoji letošnji navadi, tudi tu hotel imeti svojo prvo besedo! Dal Bog, da bi se pa tudi uresničile vse ondu na Koblerjevem dvorišču izgovorjene izpovedi, posebno pa zatrdilo: da se ne bodemo nikdar odkrivali pred — „Gesslerjevim klobukom“, razobešenim sedaj na javnem trgu Slovenstva.

Na slavnost je došlo 175 brzojavk in 25 pisem. To govori glasno in jasno.

Isteklo sem.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 23. septembra 1896.

Avstrija in Rusija. V poslanski zbornici ogerski je interpeloval neki poslanec vlado ob obisku ruskega carja na Dunaju. Grof Banffy je odgovoril na to interpelacijo bistveno nastopno: trojna zveza se svojimi mirovnimi namerami je še vedno trdna in čvrsta; o obisku carja na Dunaju se je pokazalo soglasje med našo politiko in konečnimi cilji ruske v tem zmislu, da sti obe državi prošinjeni istim miroljubnim duhom. Zlasti gledé na položaj na Vztoku ju vodi ista težnja, da se namreč ohrani status quo, a poleg tega da se povspešuje svobodni in nemotjeni razvoj balkanskih držav.

Tako je govoril g. Banffy. Tudi mi vemo to in ve ves razsodni svet, da ni povoda nesoglasju med našo in rusko državo in da bi ne bilo navskrižja nikdar, ako bi ne motila soglasja tista glasovita — madjarska politika, ki je pomočjo raznih Milanov in Stambuljevov ovirala razvoj balkanskih držav. Ako je torej kaj nezadovoljnosti z nami doli na Balkanu, zahvaliti se imamo na tem le — madjarski politiki.

Mirovni kongres v Budimpešti je sklenil, da se snide vsako leto, kjerkoli bo de koja medparlamentarna konferenca. Ta kongres so zaključili. — Medparlamentarna konferenca je imela včeraj pripravljavni shod ter določila dnevni red in način razpravljanj. Zastopane so tele države: Nemčija, Avstro-Ogerska, Belgija, Danska, Španjska, Francoska, Angleška, Italija, Portugalska, Srbija, Norveška, Švedska in Nizozemska. Ti mirovni kongresi so prava mlatev prazne slame. Ti „mirovni kongresi“ so krvava ironija v očigled dejstvu, da tiče vse države do zob v orožju in le radi tega ne planejo jedno na drugo, ker imajo strah jedna pred drugo?

Z besedami se pripravljamo na mir, z dejanji pa na vojne. Ali človeštvo res nima družega posla nego da ironizuje samo sebe?!

Položaj v Turčiji. Kakor je razvidno iz najnovejših vesti, ki smo jih objavili v poslednjem izdanju, je Rusija že pripravljena, da stopi na carigradsko pozorišče oboroženo roko proti naklepom Angleške. Govorilo se je celo da bo Angleška nastopiti proti Turčiji popolnoma samooblastno, ne zmené se za ostale evropske države, in ne zmené se, ako bi imela tudi vso Evropo zoper sebe. Poslednji čas se je celó govorilo, da nameruje angleška eskadra ob ugodnem trenutku silom prodreti skozi Dardanele. Ta okolnost je dovela „Kölnische Ztg.“ do tega, da je objavila ogorčen članek o tem predmetu. Pravi, da so uplivali ruski politiki, osvedočeni o tem, da Angleška dovolj dobro pozna one politiške dogovore, ki so se vršili nedavno na Dunaju in v Vratislavi in da bi morala zaradi tega znati, da je ost teh sporazumljenj naperjena proti takemu morebitnemu drznemu poskusu. Avstro-Ogerska in Nemčija da sti se izjavili pripravljene pooblastiti Rusijo, da z njiju privoljenjem prevzame pokroviteljstvo Turčije.

„Kölnische Ztg.“ dodaje še, da narašča nezaupnost Rusije zoper Angleško od dne do dne. Temu se pač ni čuditi.

Tukajšnjemu „Mattinu“ javljajo iz Soluna, da se tam širi govornica, da je rusko vojno brodovje iz Črnega morja priplulo v Bospor in se zasedrilo na jako ugodnem stališču. Tej vesti treba vsakakor potrdila. Ako je resnična, potem znači to — pričetek koncu vstojnemu vprašanju.

V soglasju z vsemi temi vestmi je tudi vest, da si je ruski general Čikačev v sporazumljenju s turško vlado ogledal utrbe ob Bosporu.

Različne vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ bo de imel svojo sejo prihodnjo soboto zvečer ob 7. uri v prostorih „Del. podp. društva“.

Poročil se je v Kamniku v ponedeljek, dne 21. t. m. marljivi naš sotrudnik, g. Ivan Fajdiga, z gospodičino Kristino Janežičevo, sestro gosp. dra. Konrada Janežiča, odvetnika na Voloskem. Svedoka sta bila umirovljeni stotnik in proslavljeni junak pri Custozzi, vitez Zitterer de Cavalchina in Davorin Rovšek, narodni fotograf; starešina pa je bil — Prostoslav Kretanov. Gospod Fajdiga je že več let tudi zvest sotrudnik našemu listu. Tem več povoda je

nam, da želimo novoporočencema mnogo sreče! Živela!

Premil. knezonadškof dr. Zorn odpeljal se je pred sinočnem iz Trsta v Gorico.

Slovesna procesija s kipom Matere Božje, katero je bila dné 20. t. m. preprečila ploha, bo de, kakor že rečeno, prihodnjo nedeljo, t. j. 27. t. m. ob 4. uri pop. Seveda le tedaj, če bo de vreme ugodno.

Iz govora Luke Svetca na banketu ob njegovi sedemdesetletnici. Iz lepega govora Luke Svetca navesti nam je nastopne markantnejše izjave:

Moje zasluge za skupno reč so le skromne, to dobro vem; ali kar nas je danes zbralo, to je moč ideje, narodnostne ideje, ki je še vedno na dnevnem redu, čeravno bi jo nekateri že radi odstavili. Ali mi je še ne damo odstaviti. (Burno odobravanje) Boj za narodno ravnopravnost še traja in to tako hudo in brezobzirno, kakor prejšnje čase, le s tem razločkom, da smo se mi že nekoliko ojačili in precej napredovali. (Tako je!) Ali kako daleč smo še od tiste ravnopravnosti, ki nam jo državna ustava slovesno priznava, še celo na Kranjskem! Po drugih slovenskih pokrajinah pa so komaj še začetki te ravnopravnosti in še ti začetki se hočejo z vso silo zatreti. Mi dobro vemo, da brez narodne ravnopravnosti ne more nobeden narod napredovati ne dušno, ne materijalno, da je ona narodu potrebna, kakor ribi voda!

Naša narodna stranka ni bila veri nikdar nasprotna. To pričajo vsi naši programi od prvega do najnovejšega, kjer se povsod povdarja versko stališče. Nikdar nismo ovirali naše duhovščine v nje službi, pač pa o vsakem javnem nastopu izkazovali ji čast in dajali veljavo. Neopravičeni so torej vsi napadi na našo stranko iz verskega ozira.

Ravno tako po krivici se nam očita absolutna narodnost. Komu ni znano, da narodna stranka nikdar ni stavila narodnosti nad pravico? Radovoljno je ona priznavala drugim narodnostim iste pravice, kakor jih je zahtevala za svoj narod; natančno se je držala krščanskega načela: kar želiš sebi, privoščil tudi drugim; kar nočeš, da se tebi stori, ti ne delaj drugim.

Če se je naša borba za narodnost razglasila celo za pagansko, moramo temu pač odločno nasprotovati. Naše delovanje za pravice svojega naroda ni pagansko, ampak v pravem pomenu delo krščanske ljubezni. (Odobravanje.) Iz evangelja poznamo dve poveljstvi zapovedi, v katerih, kakor je rekel naš Zveličar, je zapopodena vsa postava in preroki. Prva je: „Ljubi svojega Boga“ in druga, kakor naš Zveličar izredno povdarja, tej jednaka: „Ljubi svojega bližnjega“. In sv. Pavel piše: „Kdor trdi, da ljubi Boga, svojega bližnjega pa ne ljubi, ta je lažnik. Kako bo ljubil Boga, ki ga ne vidi, če ne ljubi svojega bližnjega, ki ga vidi“.

Naš Zveličar torej sam izrekuje, da je ljubezen do bližnjega tako sveta, kakor ljubezen do Boga in da človek brez te ljubezni tudi Boga ne ljubi. In zdaj pogledimo, ali rodoljub slovenski ne dela iz prave ljubezni do svojega bližnjega? Če kdo rad moli, rad v cerkev hodi in sv. zakramente prejema, to je gotovo prav in lepo; ali on dela le za-se, za svojo časno in večno srečo (Tako je!); rodoljub slovenski pa dela in se trudi ne za se, ampak za svojega bližnjega, za svoj narod, ter niti ne ve, bo-li imel za to kedaj kaj zahvale. (Burno odobravanje.) Je-li torej njegovo delovanje manj plemenito in pred Bogom manj zaslužno, kakor onega, ki je pobožen le za-se? Tako mislim, da naše delo ni pagansko, ampak v pravem pomenu krščansko in spolnjevanje onih dveh zapovedij, ki sta poveljni, namreč ljubezni do bližnjega in ob jednem tudi do Boga.

Po evangelju poreče Gospod poslednji dan, ko loči pravične od krivičnih, k svojim izvoljenim: Lačen sem bil, vi ste me nasitili, žejen sem bil, vi ste me napojili, nag sem bil, vi ste me oblekli, tuj sem bil, vi ste me pod streho sprejeli, bolan sem bil, vi ste me obiskali. Kar ste storili najmanjšemu mojih bratov, to ste meni storili. Ali ni naš narod v narodnem, pa tudi v materijalnem oziru lačen, žejen, nag, tuj, ker ga z lastne zemlje hočejo pregnati, in bolan, ko slišimo od juga in severa bolestni klic svojih zatiranih bratov „Morituri vos salutant“ — umirajoči vas pozdravljajo.

Torej, dragi rojaki, mi smo na pravi poti, katero hočemo nadaljevati, dokler ne priborimo svojemu narodu pravic, ki mu grejo po božjem in državnem zakonu, t. j. prave narodne ravnopravnosti.

O Svetčevi slavnosti nam pišejo od nekod: Prijazna in narodna Litija imela je 19. in 20. t. m. znamenita dneva, koja se lahko upišeta v zgodovinsko knjigo, kakor vredni priči, kako narod slovenski spoštuje in slavi narodne boritelje, to je take, kakoršen je g. Luka Svetec.

Veselo sem minolo soboto stopala po Litiji, ki se je bila res oblekla praznično. Veselje, kojim je tamošnje ljudstvo opleševalo svoje hiše zastavami in lučmi, je živ dokaz, kako spoštujejo svojega domačinca. Tu ni bilo treba nikakega nagovarjanja, ne zapovedanja; vsak je vršil svoje delo z navdušenjem.

Ženstvo slovensko je bilo častno zastopano. Na čelu ženski deputaciji je gospa Voučina iz Litije nagovorila in pozdravljala slavljence v prekrasnem nagovoru, ter mu v imenu slovenskega ženstva poklonila krasen album se 60 slikami zavednih slovenk. Ginjen je sprejel lepi dar, ter veselilo ga je, da se je ženstvo slovensko vspelo na toliko stopinjo izobraženosti in narodnosti.

Napitnica za napitnico se je vršila, vsak je povdarjal delovanje in narodnost Svetčevo.

Naše ženstvo priznava gosp. Luko Svetca soustanoviteljem slavne družbe sv. Cirila in Metoda in ustanoviteljem narodnega delovanja slovenskega ženstva. On edini nam je odprl pot, da moremo javno delovati tudi mi, da tudi me javno posvečujemo vse svoje skromne sile in napore mili naši domovini. Torej: slava Svetcu, buditelju ženskega spola!! Slavljenčeva čestilka.

S kom je bil nezadovoljen? Goriški Lahi so zatrjali svojim vernim, da je bil grof Badeni jako nezadovoljen se postopanjem Slovencev povodom njegovega bivanja v Gorici. V ta namen so si — izmislili raznih vsklikov, kojih pa njegova ekselencia ni storil. Toda: storil ali ne storil, to je — kakor znano — postransko in zadnje vprašanje za lahonske resnicoljube in poštenjake. Saj vedo, da njih občinstvo veruje — vsemu.

Na te — laži, oziroma na vprašanje, s kom da je bil nezadovoljen grof Badeni? je bil odgovor nam jako lahek. Sklicevali smo se jednostavno na poročilo dunajskih, nam neprijaznih listov o burnem prizoru med grofom Badenijem in — voditeljem goriških Lahov, dr. om Pajerjem. Po vsem poročilu goriškim Židom in — židovskim politikaricam prijateljskih listov smo posneli, da je grof Badeni očital dru. Pajerju — in po takem tudi stranki, koja vodi ta mož — izzivanje in brezpotrebno tiranje narodnega prepira v gospodarska vprašanja. To je bil pošten krc po krivih nosovih in po onih, ki robujejo krivim nosovom v uredništvu glasovitega „Corriere di Gorizia“. Grof Badeni pa je hotel — vse to smo posneli iz dunajskih listov — se posebno in na izrazit način potrditi ono svojo izjavo: ostavil je dvorano ostentativno, ostavivši tam notri g. Pajerja in družbe in privoščivši jim odmora, potrebnega za razmišljanje, kako bodo pisali v „Corrieru“ o nezadovoljnosti grofa Badenija se — Slovenci!

Pošteno so porabili ono priliko: v Gorici in v Trstu so pisali, da se je kar kadilo, kako nejevoljen je bil ministerski predsednik na — Slovence.

Pameten človek se je seveda smijal lažnjivosti lažnjivih Klukcev laških in pa najivnosti onih, ki verujejo v junaštva teh modernih don Kišotov. Res je sicer, da gosp. grof ni prinesel seboj na Primorsko baš najboljih informacij, toda tako žaljivo nismo mogli misliti o njegov. ekselenci, da bi delal — neumnosti le laški gospódi na ljubo. Pajer in družba so sicer res hoteli potisniti grofa Badenija v vrtimec, toda dunajski listi so nam povedali, da je on pustil njih na — suhem. Danes bi bilo dodati k večemu še to, da trdi zagrebški „Tagblatt“, da se je oni prizor med Badenijem in Pajerjem vršil še veliko ostreje, nego so nam ga opisali dunajski listi.

S kom je bil nezadovoljen grof Badeni?!

Takten župan. Pod tem naslovom pišejo „Agramer Tagblattu“ iz Gorice: „Signor Carlo — kakor zveni medeno ime gosp. župana Venuttija — kaj rad in ob vsaki priliki potiska v ospredje

svojo veleocenjeno osebo, kar pa se v največjih slučajih ne dogodi brez male blamažice. Tako se je signor Carlo blamiral o pogrebu pok. kneza Egona Hohenlohe. Ad hoc sklicani tukajšnji občinski svet je sklenil namreč na predlog županov, da je pokojnega kneza v občinski hiši položiti na javni oder ter prirediti pogreb na občinske stroške. Vse to pa je bilo sklenjeno, ne da bi se bili popred sporazumeli z obitelji pokojnega. Čeprav je bil pokojni princ goreč povspeševatelj politike občinskega sveta goriškega, je bil oni sklep vendar na vsak način taka breztaktnost, da jej ni primere. Tudi knežja rodbina je smatrala za breztaktnost oni prenačljeni sklep s tem, da je jednostavno prezirala oni sklep ter vse odredbe županove za pogreb. Kolika je italijanska kultura gospoda Venuttija — na kojoj se isti vedno sklicuje — kaže nam tudi dejstvo, da ga je v veži hiše, v koji je ležal knez, v navzočnosti vseh žalujočih ter tikoma pred začetkom cerkvenih obredov, njegova divja jeza do Slovanov zavela do vsklika: „Carogne de' ščiavi“ (slovanška mrhovina). Vsakdo si lahko misli, kako začudene obraze so delali visoki dostojanstveniki in druge osebe, začuvši take besede. Krono svojemu taktu pa je postavil dr. Venutti v poročilu, priobčenem v njegovem in njegovega občinskega sveta glasilu o obedu, prirejenem po deželnem glavarju ministerskemu predsedniku grofu Badeniju na čast. „Corriere di Gorizia“ je poročal namreč, da, ko je grof Badeni obrnil govorico na „nedolžno zavedico“ o tukajšnji slovenski ljudski šoli, je nastal prepir med Venuttijem in dr. om Gregorčičem, o kateri priliki da je grof Badeni rekel Gregorčiču: „Ljubi Gregorčič, odslej mi lahko pripovedujete, kar hočete, ali ne dokažete mi, da je belo, kar je črno“.

Najprej treba povdariti, da nikdo navzočih ni čul tega ali kojega sličnega izreka od strani ministerskega predsednika. Sicer pa dr. Venutti smatra čitatelje svojega glasila za jako omejene, ako se drzne jim natveziti takega medveda. Ta drzna izmišljotina se je prijavila te dni ministerskemu predsedniku in torej najbrže ne mine dolgo časa, da pride pojasnilo, oziroma nova blamaža za g. dra. Venuttija.

Francozki turisti v Dalmaciji. Te dni je potovalo po Dalmaciji veče število francozkih turistov, med istimi več nčenjakov in pisateljev. Isti obiščejo tudi Bosno in Hercegovino. Posebno slovesno so jih vsprejeli v Splitu. Iz poročila v „Obzoru“ posnemamo: Izletniki so se pripeljali na parniku „Senegal“. Ko je parnik priplul v pristanišče, pozdravila ga je mestna narodna glasba s francosko marzeljezo. Francozi so odgovorili ploskanjem ter — v veselo iznenadenje domačinov — „živio“-klici. K pozdravljanju so došli župan Mangjer, okrajni glavar baron Marojčić in gimnazijalni direktor Bulić. Na banketu, prirejenem gostom v čast, svirala je glasba zaporedno francoske in ruske komade, našo cesarsko himno, marzeljezo in slednjič hrvatsko himno „Liepa naša domovina“. Na banketu so se izustile mnoge zdravijce gostom; poslednji pa so napivali blaginji naroda hrvatskega. Francozi so bili tako navdušeni na vsprejemu, da so o slovesu deli navskriž hrvatsko in francosko zastavo ter so ju poljubljali. Splitski Italijani so se poskrili.

Zakaj se jih poklicali? Nedavno sem čital v nekem listu, da je črnogorski knez poklical v Črnogoro nekoliko laških podčastnikov, da bi izvežbali Črnogorce v vojaških stvarih.

Ta vest se mi je zdela jako čudna, ker nisem mogel razumeti, kaj bi se imeli junaški Črnogorci učiti od laških žalostnih junakov, oni Črnogorci, ki so od svojih otroških let do visoke starosti vedno pod orožjem in ki so se skozi stoletja in stoletja v neštevilnih bojih in nikdar premagani borili proti najkrutejšemu sovražniku tako slavno „za krst častni i slobodu zlatnu“. Ti Črnogorci, ti junaki, da bi se imeli kaj učiti v vojaških stvarih od onih junakov, katerim je že Bog v svoji neskončni modrosti odmeril za domovino deželo, ki je vsa podobna tisti stvari, katera laškim vojakom v bitkah največ rabi: namreč škorenj!

Nekaj seveda Črnogorci do sedaj res niso znali: bežali namreč niso nikdar pred sovražnikom. Ali se hočejo morda priučiti tudi temu? Ali so morda za to poklicali za učitelje one vojake, ki

so v tem prvi mojstri? V tej vojaški „umetnosti“ so Lahi res pravi virtuozni, kajti, če so že v prejšnjih vojnah pokazali veliko izurjenost v bežanju, vendar so v Afriki prekosili same sebe. Tak „rekord“, kakor ga je dosegel slavni general Baratieri s svojo ravno tako slavno vojno po bitki pri Aba Garimi, je in ostane najbrž nedosežen.

Če je Črnogorcem morda to imponiralo, potem razumem, zakaj so poklicali laške podčastnike v Črnogoro.

Dolga pot. Kmalu bode mesec dni, odkar je bil občni zbor pol. društva „Edinost“. Naš „Mattino“ je pa še-le včeraj izvedel o njem. Ni čudno, ko je moral čakati na poročilo — v dunajski „N. Freie Presse“. Naglica ni nikoli dobra — takó misli menda naš „Mattino“ in zajema svoja poročila iz dunajskih listov o — tržaških stvarih.

Iz Dobravelj na Vipavskem nam pišejo: Od leta 1885 prosili so bivši dobraveljski občinski zastopniki visoko vlado, da bi se ustanovila samostojna šola v Dobravljah. Lani je bila šola dovoljena. Dobraveljci imamo torej šolo, a le na papirju; do resnične ustanovitve najbrž še ne pridemo. Naši zastopniki so predložili vladi nasledne razloge: dolge in grde poti, nevarne vode, po zimi huda burja; a glavni razlog je, da se mladina duševno kvari. Naši paglavci ne poznajo gospoda v lepi obleki, ne berača v raztrganih capah; vse vprek zasramujejo in mečejo kamenje za vsakomur. Kaj je vzrok vsemu temu?

Gotovo ne drugo, kakor predolge poti v šolo. Ni dolgo temu, ko so ometali kamenjem in blatom celó nekega starega učitelja v pokoji. Zaduje dni se je dogodil drug slučaj. Evo ga: Dne 17. t. m. pretepli so učenci enega svojih tovarišev tako, da je isti obolel. Vsled tega in radi neke druge bolezni je otrok umrl. Vprašamo torej kompetentne oblasti: ali še ni dovolj slučajev, kateri tirjajo šolo v Dobravljah?! Nekdo mora prevzeti odgovornost na takih dogodkih. Dosedaj je bil izgovor: premalo učiteljskega osebja. V odgovor navedemo tudi v tem pogledu jeden slučaj: Nekega učitelja na Vipavskem dejali so v pokoj (kako pokojnino uživajo učitelji, si lahko mislite). Oni učitelj je prosil g. nadzornika okraja sežanskega za kako službo in dobil jo je. Torej v goriškem okraju je bil prestar, v sežanskem pa ne?! Izgovor radi pomanjkanja učiteljskih močij je jalov. Dajte nam, kar nam gre po božjem in državnem zakonu! Če ne bode pomagalo to, pojdemo dalje.

Vernivski.

Popravek. V „Potretnih karikaturah“ v poslednjem izdanju, XVIII., 6. vrstica od spodaj naj se blagovoljno čita: „M. Murnikove in gospe Franje — dr. Tavčarjeve...“ Prosimo oprostjenja.

Poskušen samomor. 24letna g. čna Berta Jesurum, stanujoča v ulici del Toro, šla je predvčerajšnjem popoldne na izraelitiško pokopališče ter izpila na grobu svojega starega očeta prilično veliko steklenico karbolne kisline. Na pokopališču poslujoči vrtnar Alojzij Biker je opazil to ter obvestil brzo tam prisotnega stražarja, ki je urno najel voz in odpeljal žensko v bolnišnico. Tam so ji izprali želodec in s tem odklonili vso nevarnost.

Ponesrečil. Edvard Rožanc, uradnik na gozdinarskem in domenskem ravnateljstvu v Gorici, padel je, kakor čujemo, minolega petka zvečer v postaji Bolcan z vlaka. Kolesa so mu strla levo nogo nad kolonom.

Surovost. Sletna Valerija Nikolini, stanujoča v ulici del Crocefisso št. 13., je gledala predvčerajšnjem zidarje, poslujoče v ulici Farneto. Nekemu zidarskemu vajencu bilo je dekle morda na poti in ni znal pozvati jo na drug način, da se oddalji, nego da ji je vrgele apna v obraz! Apno je zadelo dekleta v levo oko, ki se je takoj zelo vnelo. Dasi so ljudje spremili dekleta naglo na zdravniško postajo in je zdravnik pomogel, kakor so velevali okolnosti, vendar se bojè, da dekle izgubi oko. — Ali ne bi bilo umestno, da oblasti pozovejo dotičnega surovega dečka na odgovor?!

Mlečnozob ženin. Skoro neverjetno, toda resnično: petnajstletni zidarski vajenec A. F., stanujoči pri sv. Ivanu, ljubimkuje s 15letno J. O. iz Škednja in zahaja k njej v hišo kakor pravi in pravcati ženin! A mlečnozobi ženin, ki bi pa pametneje storil, ako bi skušal naučiti se česa koristnega, predno misli na dekleta, ta otročji ženin je tudi strašno vročekrvn. Zadnjič jedenkrat zvečer

je prišel pobit v hišo „neveste“. Prišel se je prepirati z nje očetom in bratom in sprijeli so se celó. Ker pa je mlečnozobec uvidel, da mu se utegne goditi slabo, izvlekel je nož iz žepa in skušal raniti svojega nasprotnika. To bi se mu bilo posrečilo, da mu ni slučajno prisotna Josipina Hrovatič izvila orožje iz roke. Na to so paglavca vrgli iz hiše. Po 10. uri istega večera pa se je vrnil mlečnozobec oborožen kamenjem. To pot je pa prišel stražar v pomoč. Prijel je vročekrvnega mlečnozobega ženina za šop ter ga odvel — pod ključ.

Pred porotnike. Kakor smo sporočili svoječasno, je 37letni dninar Viktor Urbanis dne 10. maja t. l. v Miljah napadel in hudo ranil svojo ljubico, Antonijo Čebolin iz Rodika. Vzrok temu napadu je bilo iskati v tem, ker se je Urbanis razsrdil nad dekletom, kajti ona ni hotela slušati njegovih predlogov zaradi vkupnega življenja. — Dne 11. avgusta t. l. imela bi biti proti Urbanisu razprava zaradi omenjenega zločina, toda bila je odložena, ker oškodovana ni mogla priti na razpravo. Predvčerajšnjem naj bi se bila vrnila ista razprava. Iz izpovedeb zvedencev je razvidno, da Antonija Čebolin — kljub temu, da so pretekli že 4 meseci od napada — ni še ozdravila in da brčkone ne ozdravi nikdar več. Desna roka ji je otrpnela popolnoma, deloma tudi leva noga, otrplo je levo lice in dekle jeclja. Iz tega sklepajo zvedenci, da so smatrati rane same ob sebi huđe (nevarnost za življenje), da so rane provzročile napadeni posebne bolečine, da je vsled ran izgubila svojevoljno rabo desne roke, vsled česar ne bode mogla več opravljati poslov svojega stanu.

Sodišče se je po kratkem posvetovanju izjavilo nekompetentno in zavrnilo Viktorija Urbanisa pred porotnike.

Sodnijsko. 19letni postrešček Sigismund Stärk iz Zagreba je ptiček, ki pozna vse strasti, vsa kriva pota, toda nobene čednosti. Poslednji čas je stanoval ta mladenič — kojemu teče jezik jako gladko, to se razume — pri gospej Benvenuti-Pellegrinijevi. Dne 4. t. m. zjutraj je šla gospodinja po svojih opravkih z doma. Stärk, ki je ostal sam doma, z vohal je takoj, kje ima gospa shranjen svoj denar. Odprl je dotično skrinjo in in ukradel 23 glđ. ter zlat prstan, vreden 16 glđ. Gospodinja, vrnivša se domov, je seveda takoj konstatovala tatvino in tudi ji ni bilo težko uganiti, da je bil Stärk dotičnik, ki si je svojeoblastno „izposodil“ to svotico. Ko se je Stärk vrnil domov okolu polnoči in šel v svojo sobico, zaklenila ga je gospodinja vanjo, pozvala stražarja in ga dala zapreti. Predvčerajšnjem je bila razprava proti Stärku, obtoženemu hudodelstva tatvine. Priznal je, da si je „izposodil“, toda le 21 glđ., ker je hotel na Dunaj iskat si službe. Prstan pa da je zastavil za f. 4-50, zastavni listič pa da je izgubil. Kupil si je revolver za 2 glđ. 50 nč., ker „sem se morda hotel ustreliti“. Ves denar je zapravil istega popoldneva! Sodišče ga je obsodilo na štiri mesece težke ječe.

Koledar. Danes (24.): Marija Devica, reš. ujetn.; Gerhard, škof. — Jutri (25.): Kleofa, spoznavalec; Fiamin, škof. — Polna luna. — Solnce izide ob 5. uri 51 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 15.5 stop., ob 2 pop. 18.5 stop. C.

Portretne karikature.

(Iz mape slikarske diletantke.)

(Zvršetek.)

XIX.

Najnesrečnejši slovenski politik. A ne morda radi svojih političnih neuspehov, nego radi tega, ker mora biti — hočeš, nočeš — politik, za kar nima poklica, pa tudi kar nič veselja. Kadar so deželnozborske volitve, bi se mož najraje zakopal kakor krt pod zemljo... a kaj bi mu pomagalo! Dr. Tavčar in Iv. Hribar ga izkopljeta gotovo tudi iz najgloblje luknje... Najbolje se počuti v svoji notarski in županski pisarni; največi užitek pa mu je — pisati romane, v katerih igrajo najmenitnejše vloge učiteljice — pa guvernante... Odkar je spisal svoje, menda najboljšo delo „Očetov greh“, ni rodila njegova Muza še ničesar. Žal! — Govori se, da spisuje sedaj velik zgodovinski roman, ki ga izda samostojno. Da bi to le res ne bilo! Zeleti je pa, da nam poda kmalu zopet kak socialno-političen roman, v katerem je prvi mojster! — Mož je velik; nosi se jako elegantno. Le ci-

lindra ne trpi. Zdravi, ozki obraz mu krasi dolga brada... na malem nosu nosi zlate naočnike. Mož je bogat grajščak, najljubeznivejši soprog, jeden najboljših romapiscev, vnet župan, pa slab politik... Slovenska pisateljica ga je imenovala v neki sentimentalni „sliki“ ali „sličici“ — Stanko, dasi je Janko Kersnik...

XX.

Ljubljanski dr. C. Lueger. Najpopularnejši mož na Kranjskem, pa tudi drugod. In po vsej pravici. On je tudi tako agilen, tako nadarjen, tako marljiv in vstrajen, samostojen, pa tudi tako ljubeznjiv in — lep. Robot pa ne zna biti tako. In zato Luegerja celó nadkriljuje... Vse na njem: govorica, kretanje, nastop, obleka... vse je fino, elegantno, kavalirsko... Zavidneži mu skrivaj pa tudi očitno oponašajo, da nima „akademije nabrazbe“. Nu, on se ne briga za to, niti za kaj hujšega. V svesti si je pač, da je modrejši in za svoj narod zaslužnejši celó kakor morda marsikdo onih, ki so bili promovani doktorjem te ali one vrste. Rasti je srednje, a močne. Rokovice, salon-ska suknja, črn cilindar, pa sreberno okovana palica ga spremljajo povsod, tudi kadar se pelje v svoji, v Ljubljani najelegantnejši dvoupregi... Obraza je podolgastega, belega, obkroženega od rumene polne brade. Na ravnem nosu mu sedi zlat cvikar. Hodi moško, vojaško zvravnano in odmerjeno. Glas ima jako sonoren, močan. Dr. Tavčar govori duhoviteje; lepše, prepričevalneje pa govori ponos in nada Ljubljane, nositelj vzajemnosti slovanske, župan in poslanec: Ivan Hribar.

S tem sem dovršila, — morda le začasno. Dostavljam pa še, da se nadejam, da te moje sličice niso užalile nikogar. Žaliti nisem hotela! — Če pa ima kdo vendar-le takó nervozno občutljivo polt, opozarjam ga na spisov naslov in na-se, ki sem le preprosta, ponižna in še neznana — diletantka.

Najnovejše vesti.

Trst 23. Danes je dospel z Dunaja v Trst nadvojvoda Karol Stefan.

Trst 23. Danes je dospel iz Benetk v Trst apostolski delegat v Carjemgradu, msgr. Bonetti.

Budimpešta 23. Danes se je otvoril medparlamentarni mirovni kongres. Predsednikom je bil izvoljen Szilagy. Kongres je pozdravil tudi ogerski minister za notranje stvari Perczel.

Carjigrad 22. Turški listi prijavljajo seznam bomb, najdenih v armenskih cerkvah in zasebnih hišah. Število istih znaša 183. Nadalje so našli nitroglicerina in različnega razstreliva.

Sredce 22. Boni Georgjeva, ki je obtožen umorstva na Stambulovem in ki je bil izpuščen na svobodo proti jamčevini, so zapili zopet, ker je apelno sodišče razveljavilo sklep sodišča 1. instance, glasom katerega je bil rečeni izpuščen na svobodo.

Trgovinske brojavke in vesti.
Budimpešta, Pšenica za jeson 7-01 7-02 Pšenica za spomlad 1896 7-28 do 7-29 —. Oves za jeson 5-27-5-29 Rž za jeson 6-11-6-13 Koruza za sept-okt. 3-65-3-67 Pšenica nova od 78 kil. f. 7-10-7-15 od 79 kilo. 7-20-7-25. od 80 kil. f. 7-25-7-30 od 81. kil. f. 7-35 7-40 od 82 kil. for. —. —. —. Isčmen 5-10-7-70 prose 5-35-5-35.
Pšenica bolje. Sredne ponudbe, drbro povpraševanje. Prodaja 35.000 mt. st. Rž in oves 5 novč. dražje. Ječmen mirno. Koruza nespremenjena. Vreme: lepo.
Praga. Neratnirani sladkor for. 12-05, oktober-december 12-32, stalno vsled dežja.
Havre. Kava Santos good average za september 62-75 za januar 60—.
Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trst s carino vred odpošiljatev precej f. 34-75 —. Concaese 36— —. —. Četvorni 37— —. V glavah sodih 39-25— —.
Hamburg. Santos good average za september 50— za december 49-75. za mare 1897. f. 49—.

Dunajska borza 23. septembra 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.45	101.45
„ „ v srebru	101.55	101.60
Avstrijska renta v zlatu	123.50	123.30
„ „ v kronah	101.20	101.15
Kreditne akcije	368.—	366.90
London 10 Lst.	119.80	119.85
Napoleoni	9.53	9.53
20 mark	11.74	11.73
100 italj. lir	44.30	44.25

Zahvala.

Vsem čč. gospem in gospodičinam, ki so poslale slike za Svetčev album in darovale zneskov za napravo istega, se tem potom prav srčno zahvalujemo. — Tudi se lepo zahvaljujemo slikarici gospodičini Ivani Kobilca v Ljubljani, ki je v album napisala pomen daritve in to brezplačno. Preostanek doneskov za album dopošlje se slav. družbi sv. Cirila in Metoda.

V Litiji, 21. septembra 1896.

Milivoja Vončina,

c. kr. sodn. uradnika soproga.

Kristina Demšar,

učiteljica.

Ljudmila Roblek,

noč. činovnica.

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Državna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju)

Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:
6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Herpelje, Divačo in Pulj.
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelj brzovlak v Pulj Divačo, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlaki ob praznikih:
7.35 zjutraj v Herpelje.
9.20 popol. v Divačo.
4.20 „ v Boršt.
DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Herpelj.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljane,
Lokalna vlaka ob praznikih:
7.29 popol. iz Boršta.
9.35 popol. iz Divačo.

b) **Južna železnica** (Postaja južne železnice.)
Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorico in Korminom.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „ mešani vlak do Mürszuschlaga.
DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürszuschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.20 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.54 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.
Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.
ODHOD.
2.— popoldne v Kormin.
4.25 „ v Nabrežino.
DOHOD.
12.07 predpopoldne iz Kormina.
10.50 popoldne iz Nabrežine.

Velika zaloga

sena in slame v omotih (balah),
ovsa in otrobov po najprimernejših cenah v

Via Scussa št. 3 in Via Gepa št. 4, palača Panfil.

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefort).
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 50 nč., ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMAREN „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

FILIJALKA
C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.
Novci za vplačila.
V vredn. papirjih na V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- „ 2 1/4% 3-mesečni „ 2 1/4%
80- „ 3% 6- „ 2 1/4%
Za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovnih avstr. velj., stopijo nove obrestne takse v krepot s dnem 5. febrara, 9. febrara in odnosno 2. marča t. l. po dotičnih objavah.
Okrožni oddel.
V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti.
Nakaznice
za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradeo, Sibirj, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškov
Kupnja in prodaja
vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov proti odbitku 1% provizije.
nkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.
Predujmi.
na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.
Vložki v pohranu.
Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem cursu.
Trst, 2. febrara 1896.